

Náklady a poplatky vo fondoch

odbor dohľadu nad kapitálovým trhom

Seminár NBS, 28. október 2025

Kontext a ciele správy ESMA

- ✧ ESMA každoročne monitoruje výkonnosť a náklady investičných produktov
- ✧ Ad-hoc správa na žiadosť inštitúcií EÚ dopĺňa každoročný monitoring z dôvodu revízie
- ✧ Adresáti: EP, Komisia a Európska rada
- ✧ Ciele správy:
 - ✧ posúdenie nákladov účtovaných správcami UCITS a AIFM investorom
 - ✧ vysvetlenie dôvodov týchto nákladov a rozdielov medzi nimi
- ✧ Ďalšie kroky:
 - ✧ Zopakovanie zberu dát a ich vyhodnotenie v niekoľko rokov
 - ✧ Správa nie je previazaná žiadnu legislatívnu iniciatívu (SIU alebo RIS)

Rozsah a metodika

☒ Zber údajov od správcov fondov (UCITS, AIF) aj distribútorov

☒ Prvýkrát zahrnutá aj analýza distribučných nákladov

☒ Vzorka:

☒ UCITS aktíva cca 7 bil. EUR (65 % trhu), 80 % dostupné retailu

☒ AIF aktíva cca 2,6 bil. EUR (38 % trhu), 25 % dostupné retailu

☒ Priebeh: 29.11.2024 - 14.3.2025

☒ Všetky údaje sú k 31.12.2023 resp. za rok 2023

Hlavné zistenia

1. Štruktúra sprostredkovania: Tradičné sprostredkovanie (banky a OCP) dominuje distribúcii fondov v EÚ
2. Celkové náklady: Skutočné náklady retailových investorov v UCITS sa pohybujú medzi 0,5 % investovanej sumy pri pasívnych dlhopisových fondoch a 2 % pri aktívnych akciových fondoch; náklady AIF medzi 1,4 % a 2,8 %
3. PRIIPs KID – maximálne jednorazové poplatky vs. skutočné: Maximálne jednorazové poplatky uvedené v PRIIPs KID nereflektujú skutočne účtované poplatky
4. Distribučné náklady: Distribúcia tvorí 48 % celkových nákladov pri UCITS a 27 % pri AIF; líši sa podľa produktu, distribútora, triedy aktív a typu fondu
5. Stimuly: sú rozšírené; platby predstavujú 45 % priebežných nákladov pri UCITS a 34 % pri AIF
6. Determinanty nákladov: Typ investora, distribučný kanál, ponúkaná služba a iné štrukturálne faktory
7. Geografické rozdiely: Vysoká heterogenita nákladov naprieč členskými štátmi údajov
8. Informácie o nákladoch: Údaje o distribučných nákladoch nie sú plne harmonizované v právnych predpisoch EÚ; úplná analýza celkových nákladov pre investorov nie je možná

Priebežné poplatky: prehľad determinantov

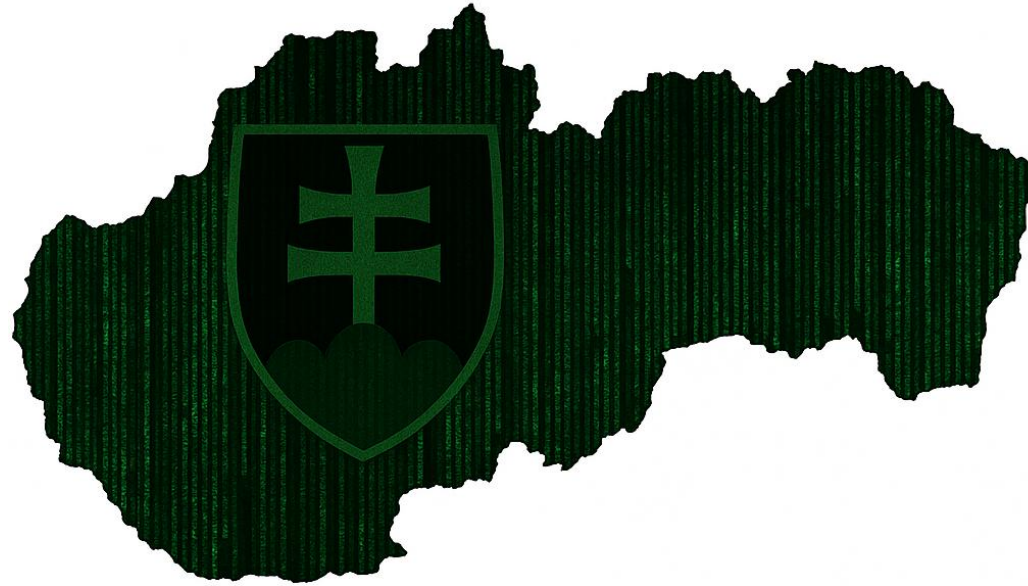

	Determinanty na zvýšenie	Determinanty na zníženie
Trieda aktív	Alternatívne fondy	Dlhopisové fondy, peňažný trh UCITS
Typ klienta	Retail	Inštitucionálni investori
Typ správy	Aktívne riadené fondy	Pasívne fondy (non-ETF, ETF)
Vlastnosti triedy podielov	Nové triedy podielov	Veľkosť triedy
Geografické zameranie	Rozvíjajúce sa trhy (Ázia, Afrika, Latinská a Južná Amerika)	Európa, Kanada, USA
Akciové stratégie	Small & mid caps	Large caps
Dlhopisové stratégie	Korporátne, dlhodobé, high-yield	Vládne, krátkodobé
Zmiešané stratégií	Vysoký podiel akcií	Vysoký podiel dlhopisov

Hlavné poznatky

- ☒ Správa nehodnotí, popisuje
- ☒ Poplatky a náklady sú ovplyvnené mozaikou faktorov
 - ☒ Rizikovosť/typ aktív a správy
 - ☒ Typ klienta (Retail vs. Institutional)
 - ☒ Stimuly
 - ☒ Investovaná suma, veľkosť fondu, vek fondu, typ služby
- ☒ Aby mal investor kompletný prehľad o poplatkoch, potrebuje mať prístup k dokumentom PRIIPs KID a k zverejneniu nákladov a poplatkov podľa MiFID II.

Prehľad dát za slovenský trh

„Pamätaj...ponúkam iba pravdu. Nič viac.“

Morpheus, Matrix

Výber vzorky v SR

☒ Správcovské spoločnosti

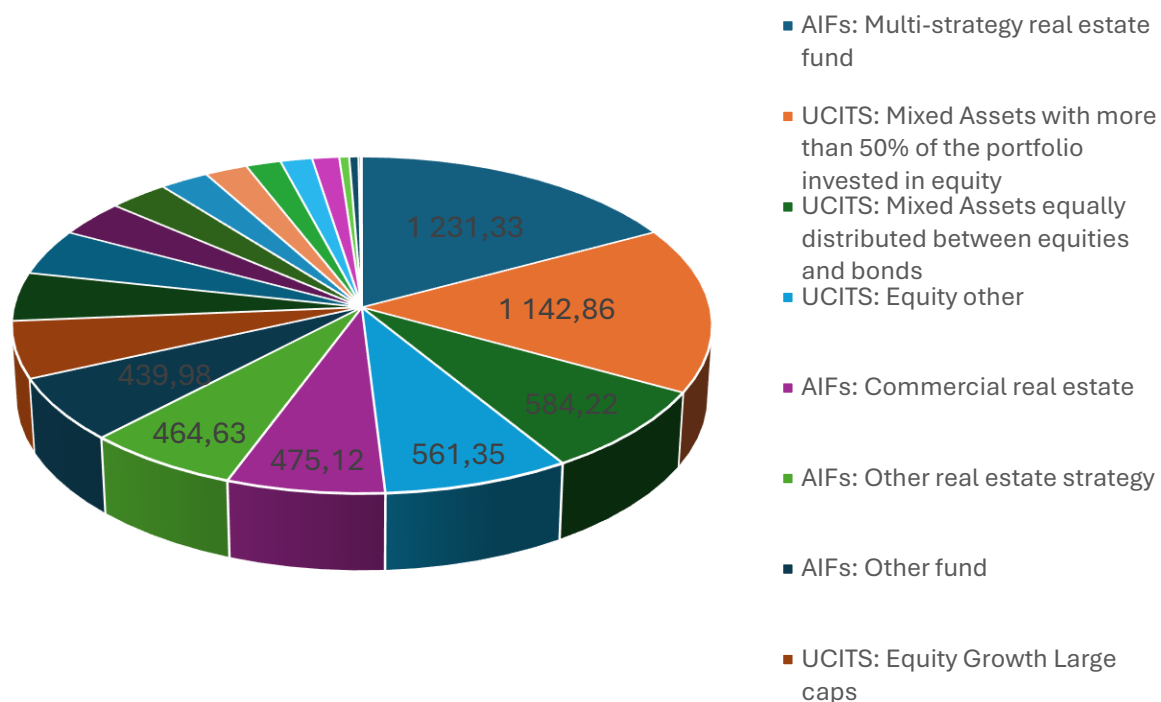
- ☒ všetky správčovské spoločnosti so sídlom v SR
- ☒ 69 fondov
- ☒ pokrytie: 70,4 % z 98 slovenských fondov k 31.12.2023
- ☒ AUM fondov 7,178 mld. EUR

☒ Distribútori

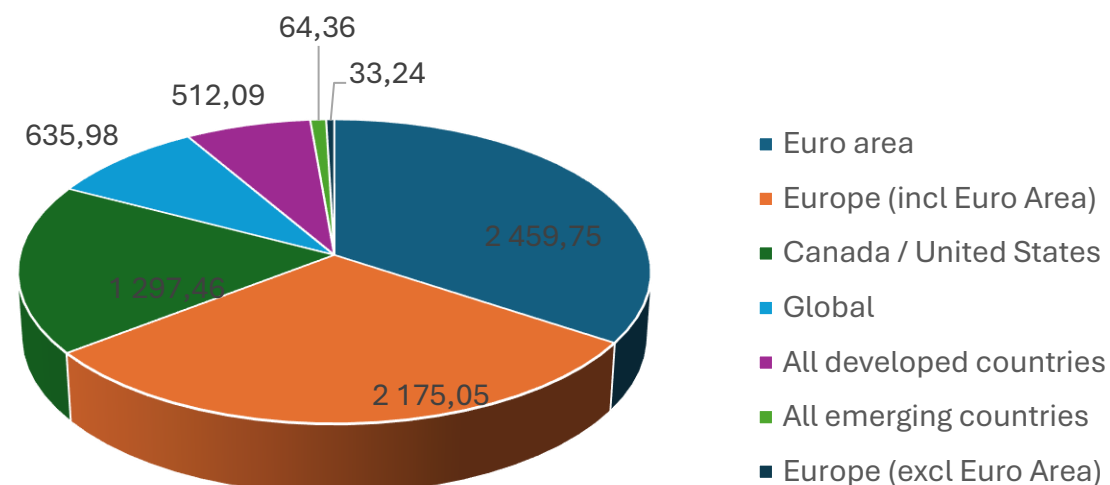
- ☒ obchodníci s cennými papiermi
- ☒ banky
- ☒ samostatný finančný agent

Základné charakteristiky vzorky fondov

Investičná stratégia podľa AUM v mil. EUR

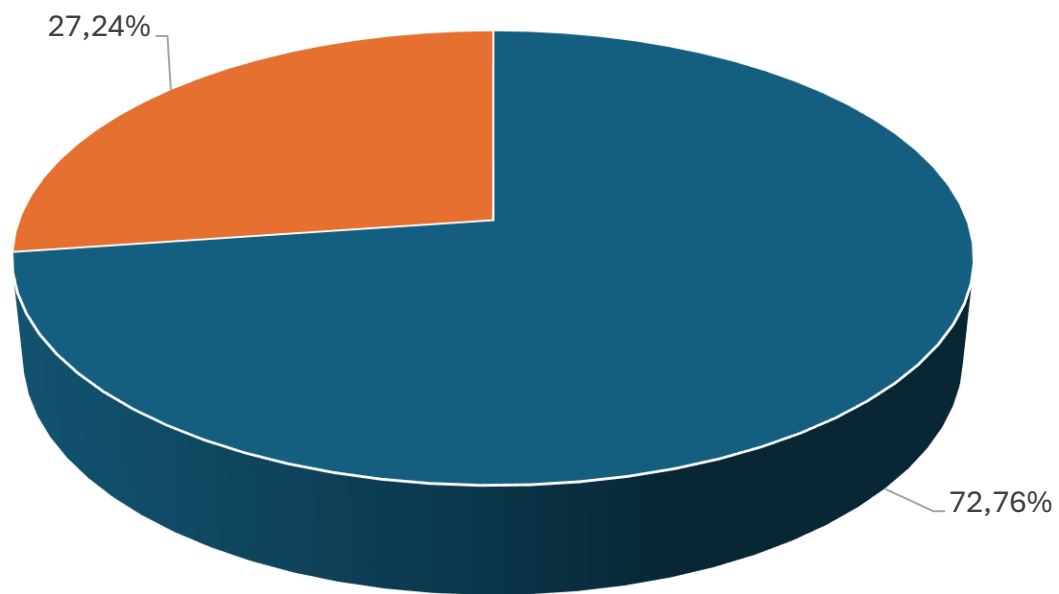

Geografické členenie podľa AUM v mil. EUR

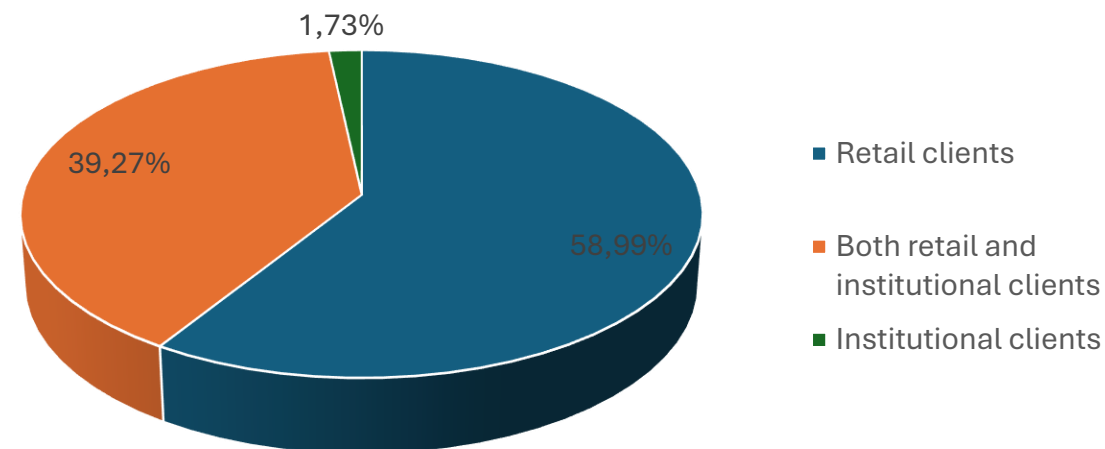

Základné charakteristiky fondov

Fondy fondov

Podľa typu investora

Podiel fondy fondov v SR na úrovni 27,24 %

Zaujímavosti o fondoch

- ☒ 95 % fondov domicil SR
- ☒ viac ako 50 % UCITS fondov
- ☒ 99 % aktívny manažment
- ☒ odporúčaná dĺžka držby fondu najviac 3 alebo 5 rokov
- ☒ najstarší fond z roku 1993, najviac fondov vzniklo v roku 2021

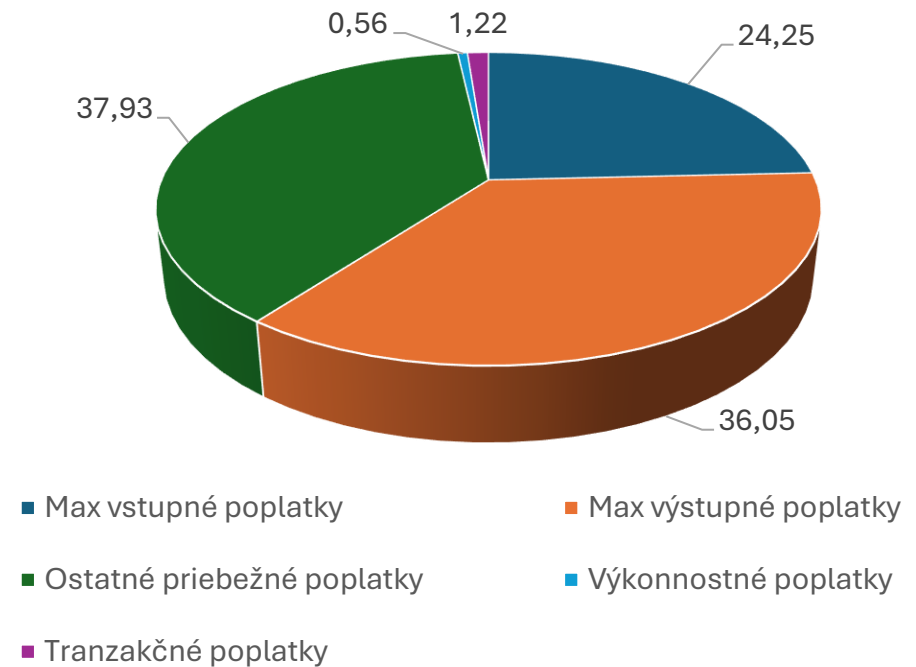
Výsledky zistenia na základe dát

Min. objem investície:

39 % 20 EUR

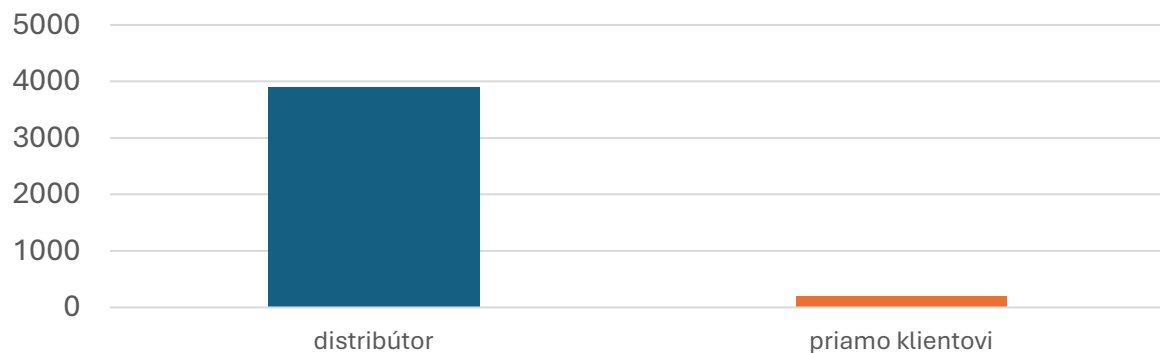
34,8 % 15 EUR

Podiel poplatkov z investovaných 10 000 EUR
koľko tvoria náklady a aké

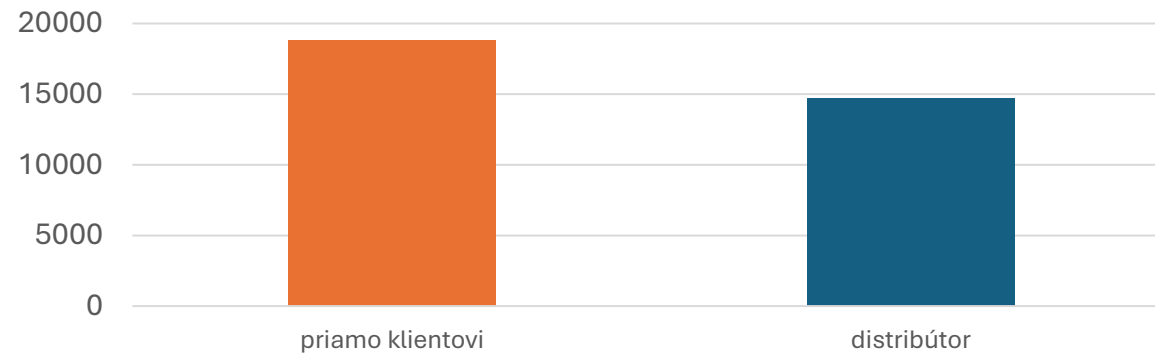

Typ distribúcie a distribútora vzorky fondov

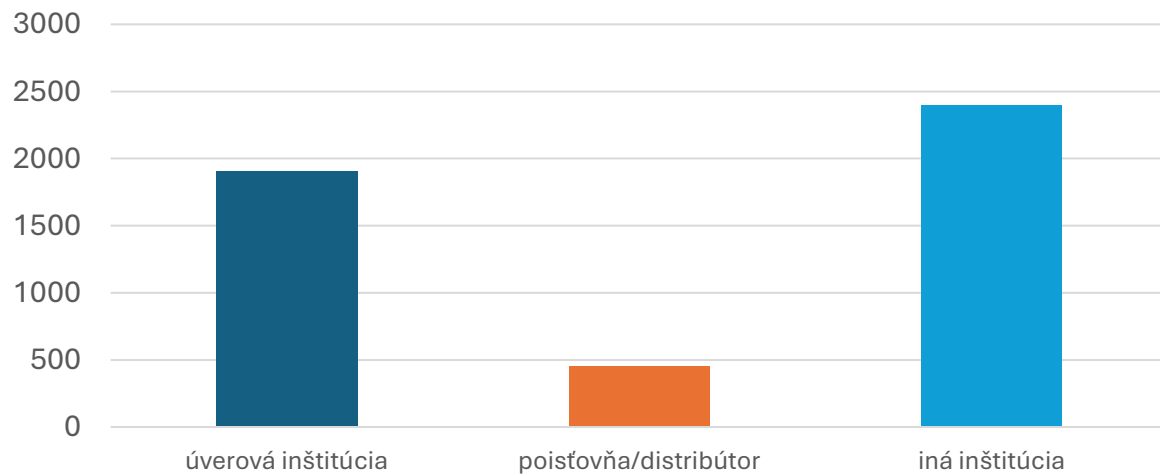
Typ distribúcie UCITS v mil. EUR

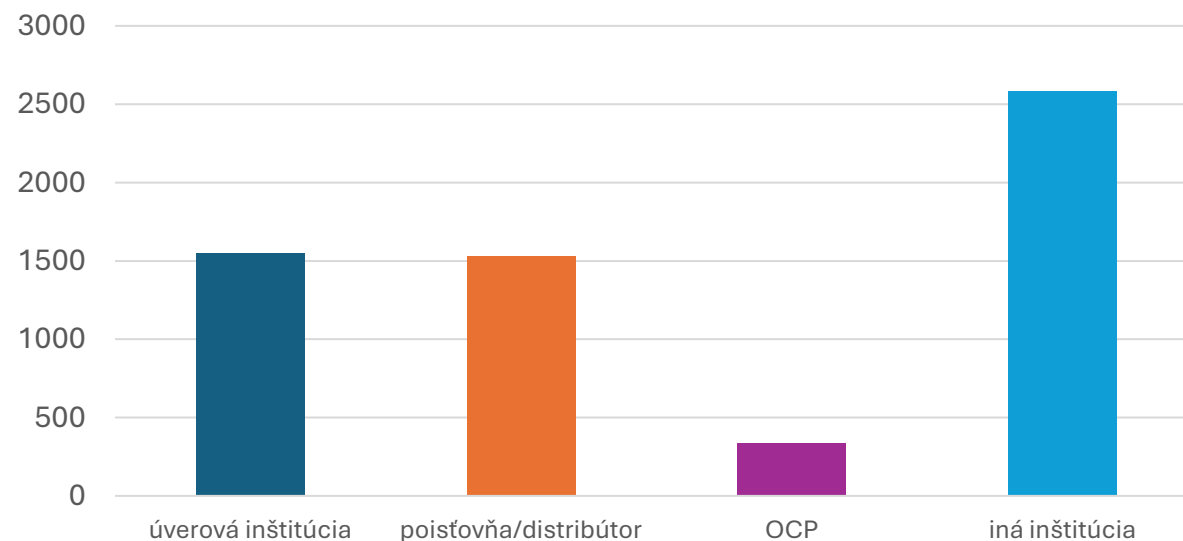
Typ distribúcie AIF v mil. EUR

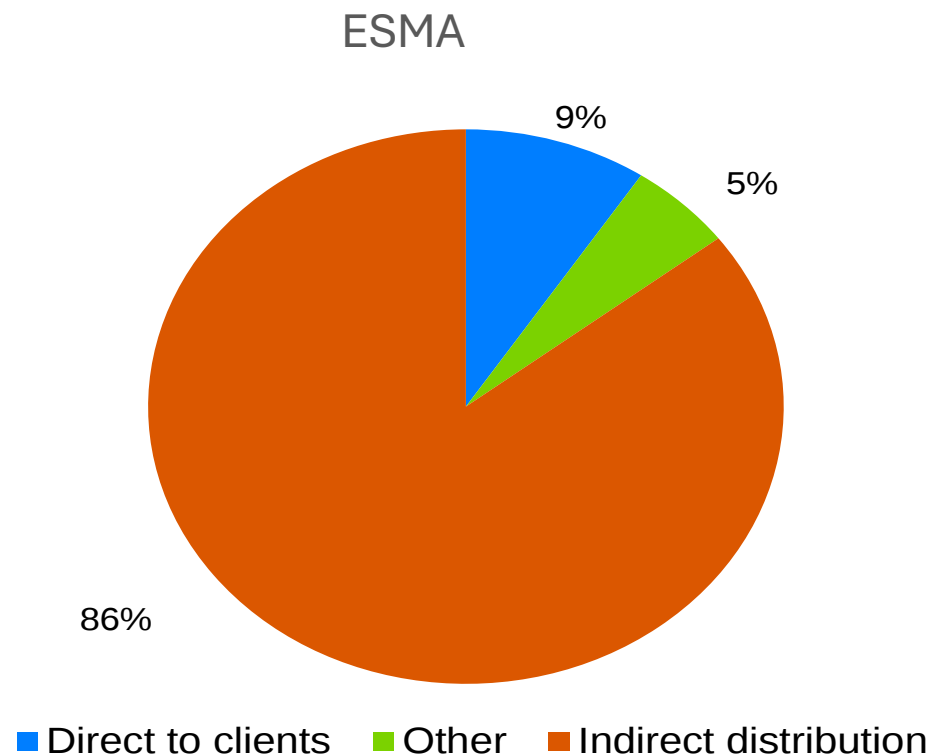
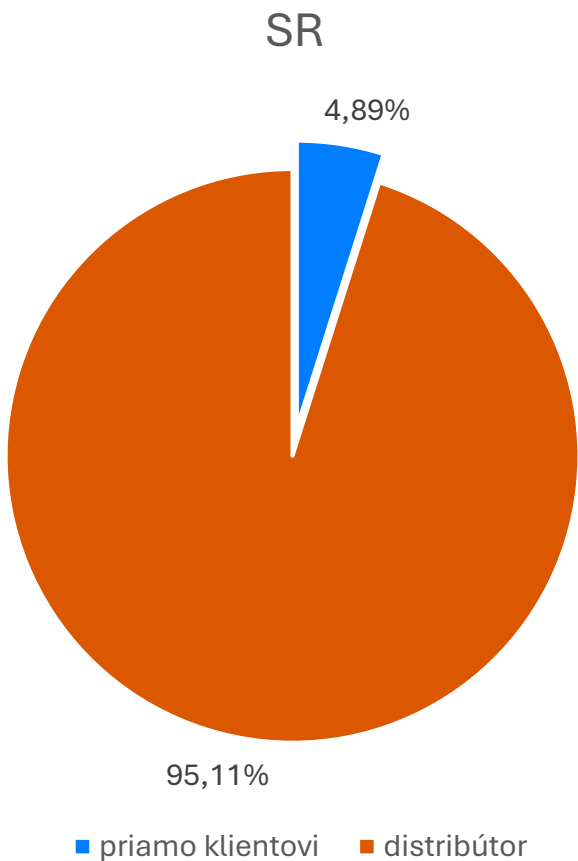
Typ distribútora UCITS v mil. EUR

Typ distribútora AIF v mil. EUR

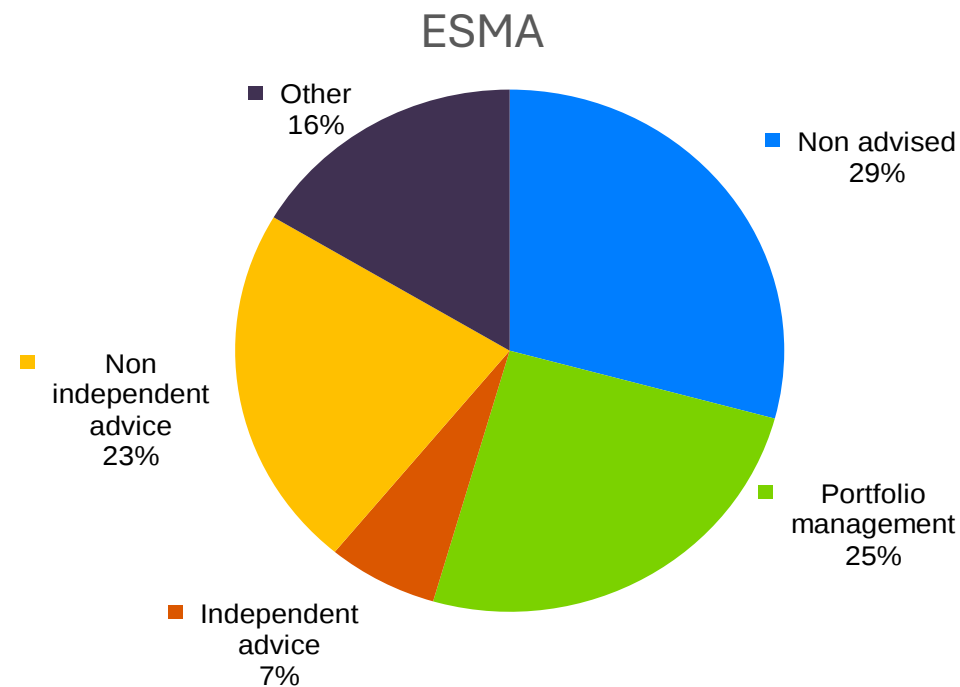
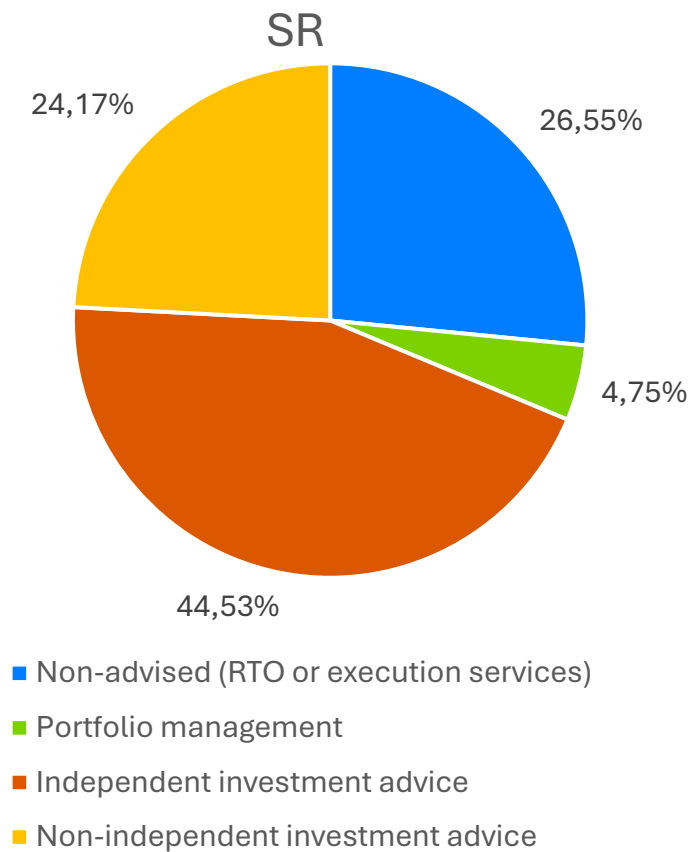
Porovnanie podľa typu distribúcie UCITS

Note: Share of UCITS AuM distributed in the EEA by distribution channel, %.
Sources: National Competent Authorities, ESMA.

UCITS funds mostly sold through indirect distribution

Porovnanie podľa typu služby distribútora

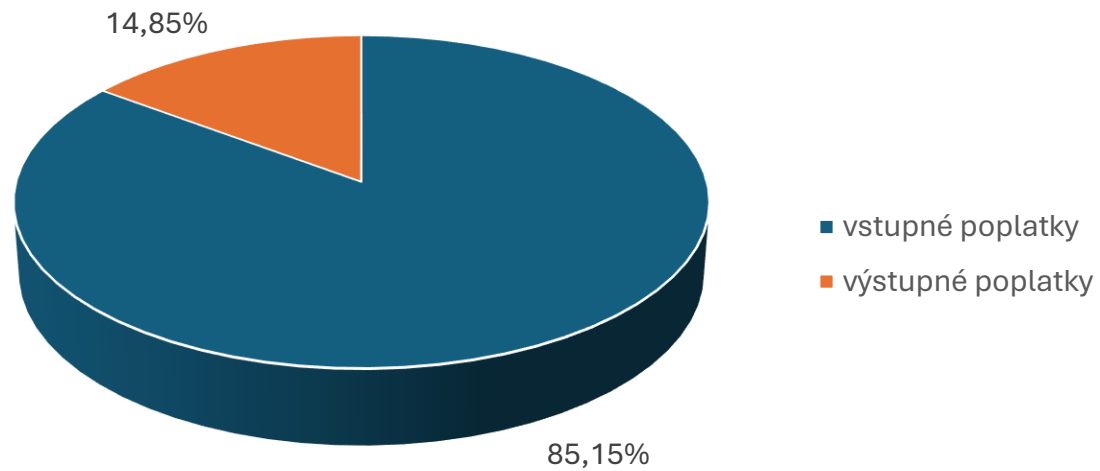

Note: Share of fund assets under management (UCITS & AIFs) by distribution service, 2023, % of total fund investment distributed assets.
Sources: National Competent Authorities, ESMA.

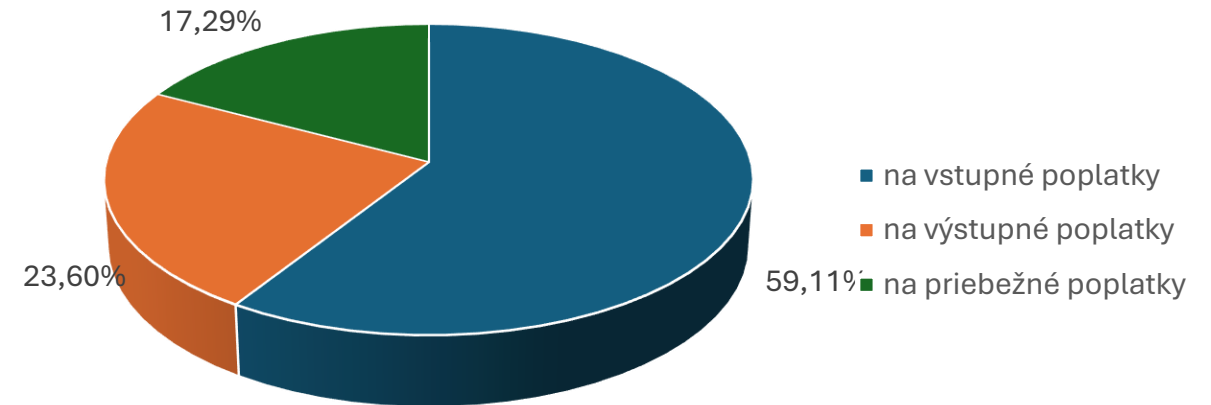
Non-advised service most represented

Distribútori fondov

Skutočné náklady

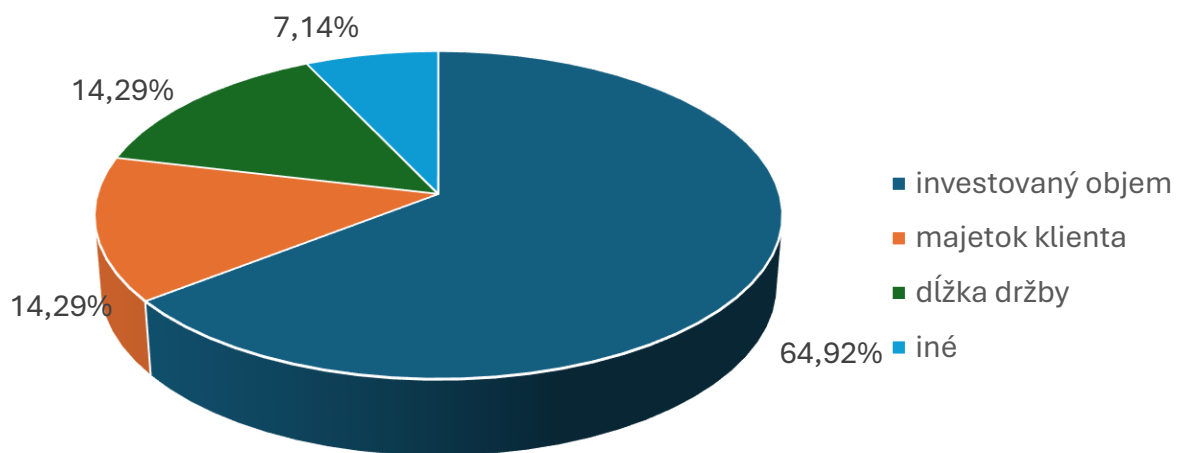

Stimuly distribútorom fondov

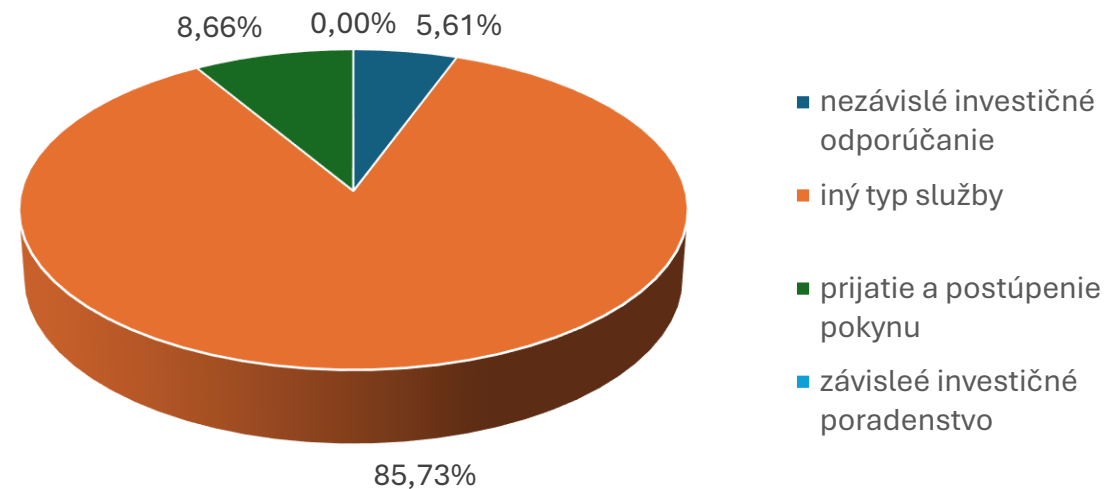

Distribútori fondov

Determinanty pri rozlišovaní poplatkov distribútorov

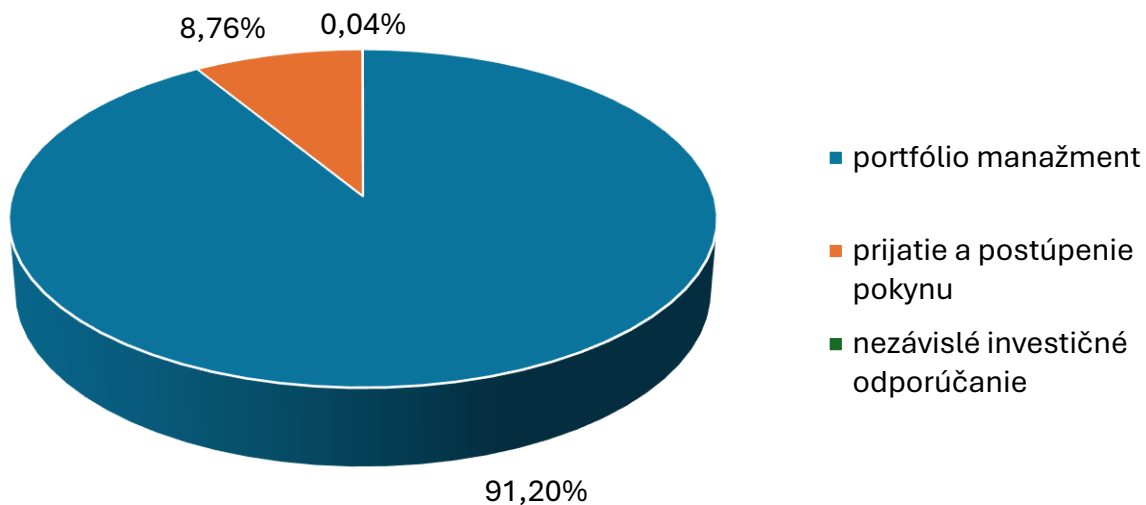

Spôsob distribúcie

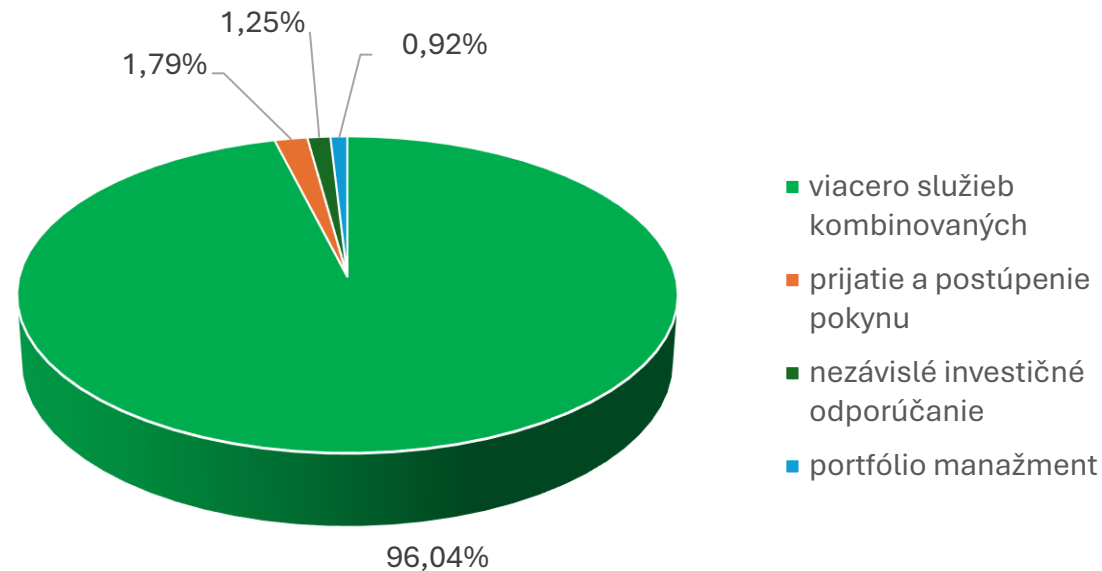

Druh účtu podľa objemu portfólia distribútora

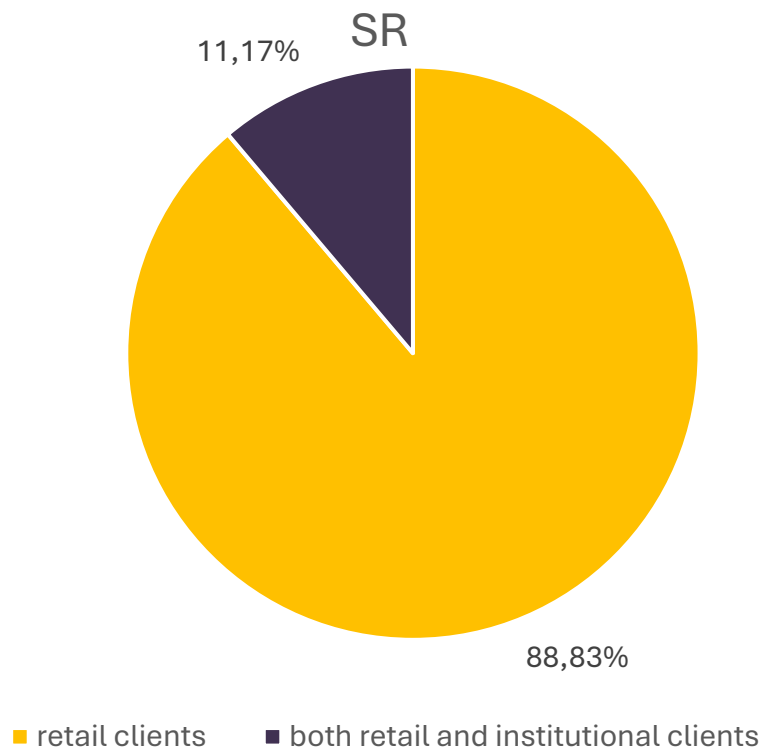
Obchodníci s cennými papiermi typ služby podľa objemu portfólia

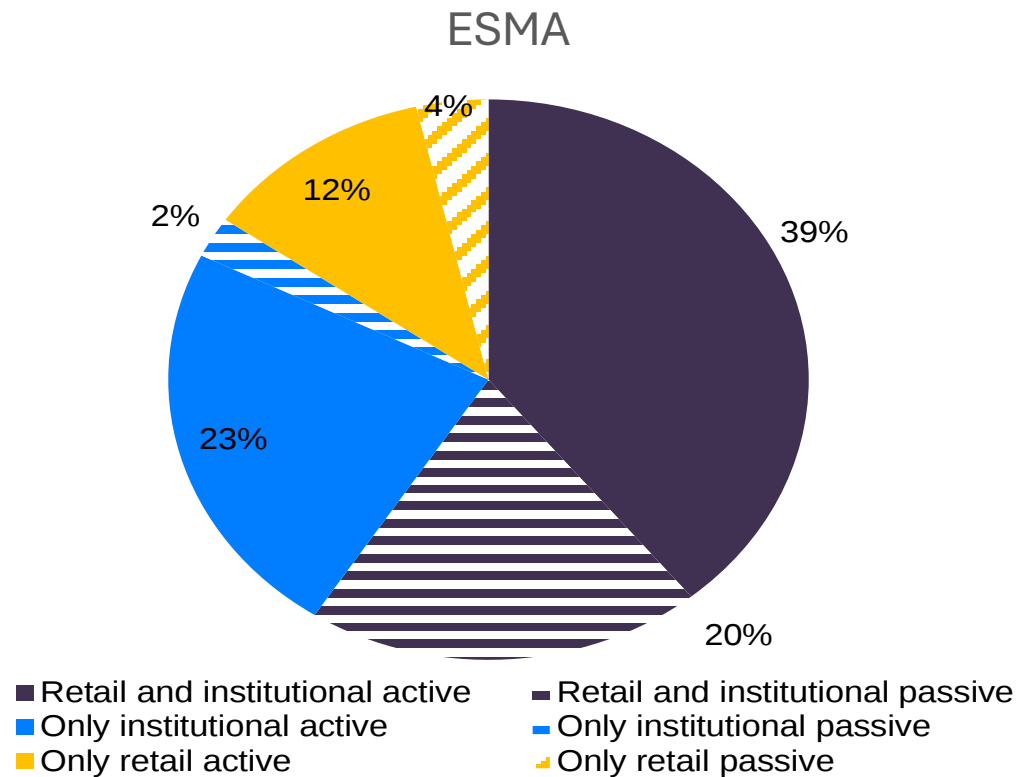
Banky typ služby podľa objemu portfólia

Porovnanie podľa typu investora UCITS

Len aktívny manažment

Note: EEA UCITS final sample, share of NAV by type of investors and type of management, %.
 Sources: National Competent Authorities, ESMA.

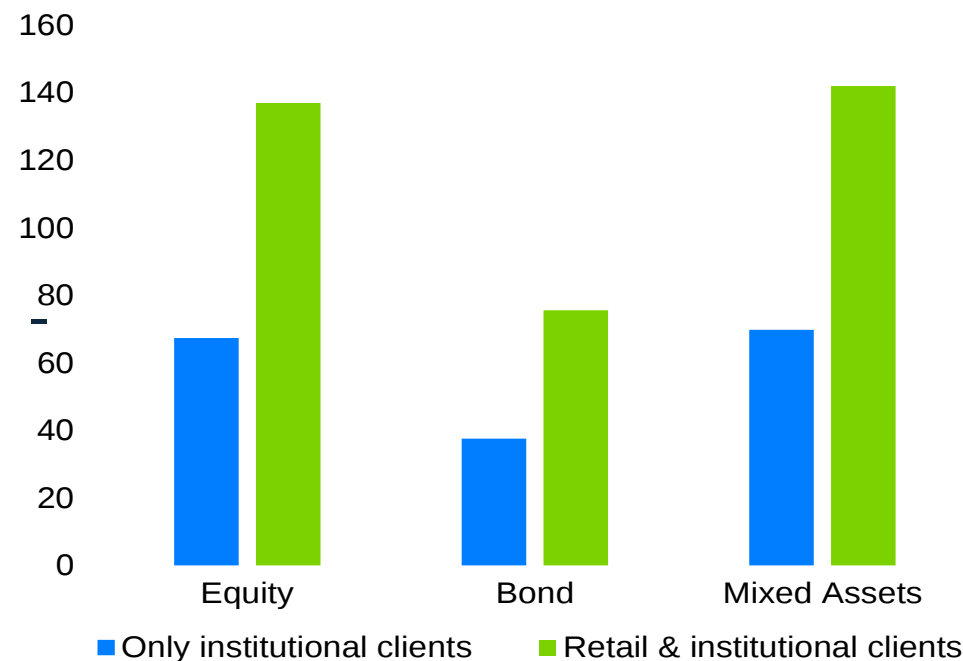
UCITS mostly sold to both types of investors

Porovnanie priebežných poplatkov podľa typu investora UCITS fondov

SR

ESMA

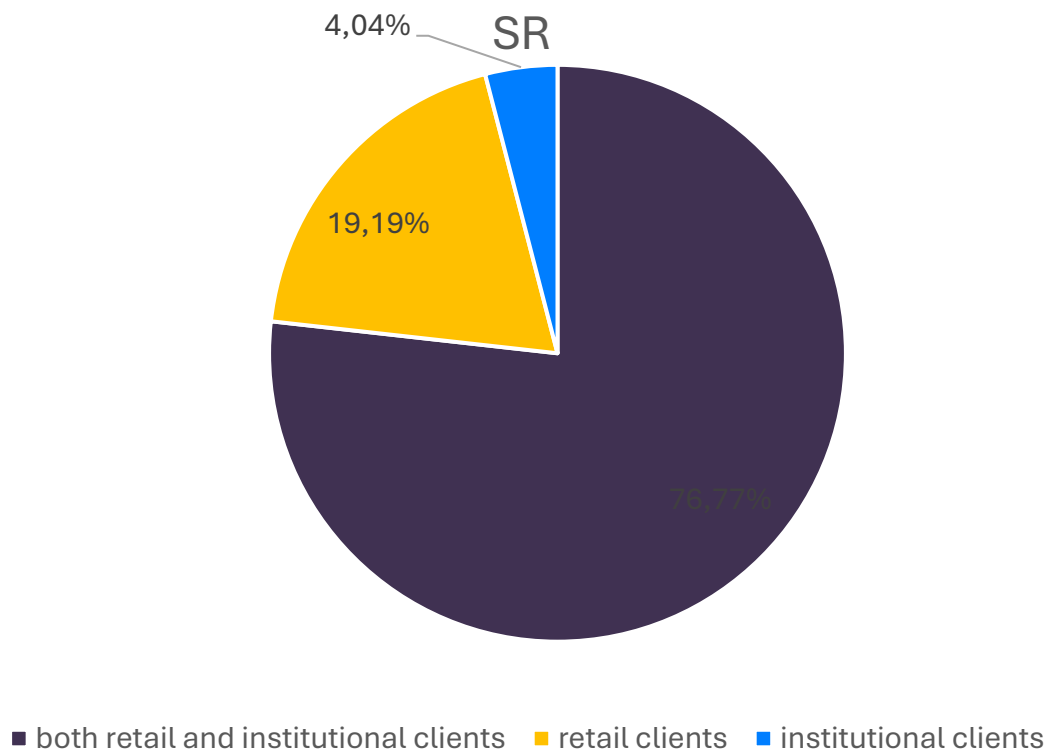

Note: Average ongoing costs for a 10,000 EUR investment at one-year horizon in active funds, by asset type and investor type, in EUR. Averages are weighted by the share classes NAV.

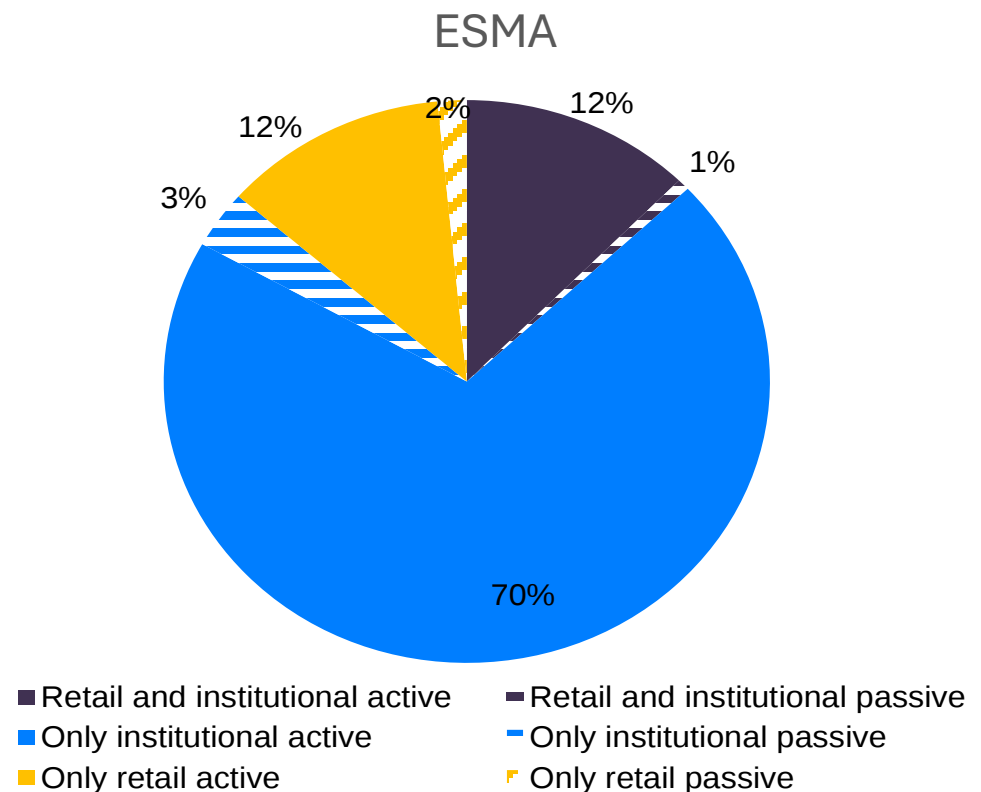
Sources: National Competent Authorities, ESMA.

Lowest costs for bond UCITS to institutional-only clients

Porovnanie podľa typu investora AIF fondov

Len aktívny manažment

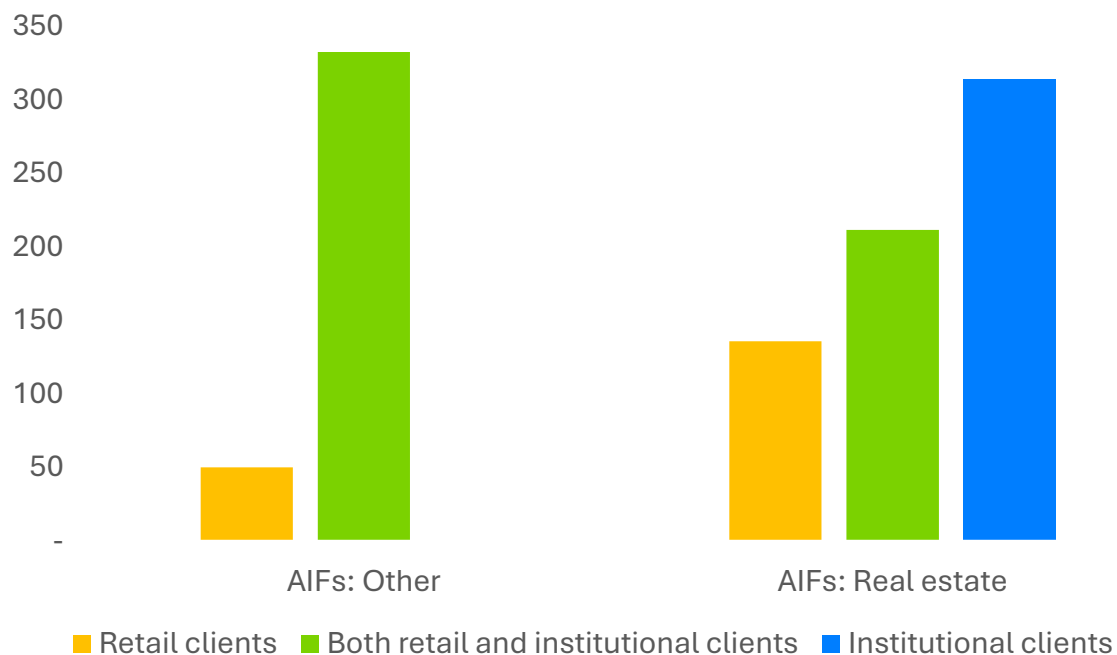

AIFs mostly sold to institutional investors

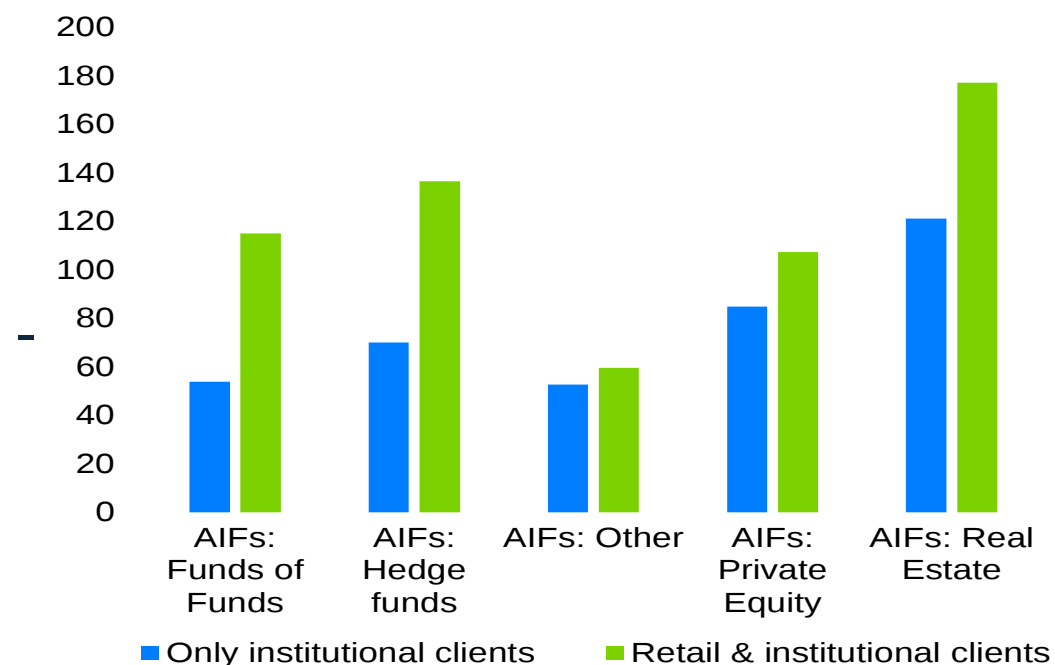
Note: EEA AIFs final sample, share of NAV by type of investors and type of management, %.
Sources: National Competent Authorities, ESMA.

Porovnanie priebežných poplatkov podľa typu investora AIF

SR

ESMA

Note: Ongoing costs for a 10,000 EUR investment in active AIFs at one-year horizon, by asset type and investor type, in EUR.
Sources: National Competent Authorities, ESMA.

Lowest costs for other AIFs, institutional-only

Záver zo zberu údajov podľa údajov NBS

- ☒ dominujú stratégie realitných fondov a UCITS akciových fondov
- ☒ distribúcia fondov hlavne prostredníctvom nezávislého investičného odporúčania, zatiaľ čo podľa ESMA je to prijatie a postúpenie pokynu
- ☒ v UCITS fondoch dominujú retail klienti a v AIF fondoch retail ako aj inštitucionálni klienti podľa ESMA sú to v UCITS retail a inštitucionálni klienti a v AIF inštitucionálni klienti
- ☒ náklady na fondy v SR sú vyššie ako v EÚ podľa ESMA
- ☒ zozbierané údaje neindikujú systémovú chybu

"Všetko, čo má svoj začiatok, má aj svoj koniec," Morpheus, Matrix

Ďakujeme za pozornosť